

[Boligministeren.]

lejligheder eller væsentligt mere end i noget tidligere år. Ikke mindst i indeværende år må der forventes en betydelig vækst i påbegyndelserne. Man regner således med at påbegynde 40.000-42.000 lejligheder.

Skal vi imidlertid nå videre, må det nuværende produktionsapparats kapacitet forbedres. Kapacitetsudvidelser i byggeriet ved fremme af langtidsplanlagt industrialiseret byggeri er der redegjort for i betænkningen af september 1964 om den mulige forøgelse af boligbyggeriet, afgivet af boligministeriets kapacitetsudvalg, der understreger, at en kapacitetsudvidelse bl. a. ved fremme af det mindst arbejdskraftkrævende byggeri er nødvendig for at undgå, at vi igen kommer ind i en overophedning af byggesektoren.

Langtidsplanlægning af byggeriet er i alle kredse anerkendt som et væsentligt bidrag til, at rationaliseringens fordele fuldt ud kan udnyttes, og for, at der kan skabes grundlag for etablering af det produktionsapparat, der er nødvendigt for byggeriets udvikling. En udvidelse af det langtidsplanlagte industrialiserede byggeri vil også skabe mulighed for en øget konkurrence mellem de forskellige virksomheder, der beskæftiger sig med sådant byggeri.

Som eksempler på muligheden for den produktionsforøgelse og fremskyndelse af byggetempoet, der ligger i disse byggeformer, kan jeg nævne, at man i de store montagebyggerier i Ballerup og Gladsaxe fuldfører henholdsvis 3 og 4 lejligheder om dagen. Samme tempo holdes i Albertslund, der omfatter lavt byggeri.

Jeg kan yderligere fra Ballerupbyggeriet oplyse, at man for en normalblok på 4 etager og 48 lejligheder regner med en byggetid fra fundamenternes færdiggørelse, til hele blokken er færdig til indflytning, på 77 arbejdsdage, hvilket svarer til 3½ måned. I Gladsaxebyggeriet er byggetiden for en blok indeholdende 130 lejligheder i 9 etager 6 måneder fra montagens påbegyndelse til første indflytning.

Lovforslaget går ud på at lade den statslige boligstøtte bidrage til at fremme det langtidsplanlagte industrialiserede byggeri ved at udvide planlægningsperioderne fra 3 til 5 år og ved at udvide det statsgaranterede byggeri af den nævnte art. Parallelt

hermed forudsættes det, at det private, langtidsplanlagte industrialiserede byggeri forøges i tilsvarende grad.

Udvidelsen af planlægningsperioderne er anbefalet af boligministeriets kapacitetsudvalg, som har henvist til, at 3 år ikke er nok til at udnytte fordelene ved kontinuerligt byggeri i store enheder. Hele byggeprojektet fra planlægning, projektering og byggemodning til selve byggearbejdets fuldførelse varer ofte fra 4 til 6 år, og det er derfor nødvendigt at udvide planlægningsperioderne til 5 år.

Jeg vil i denne forbindelse gerne understrege bemærkningerne til lovforslagets ændring af boliglovens § 20, hvorefter der ikke stilles krav om anvendelse af bestemte materialer, når byggeriet i øvrigt er lagt til rette med henblik på anvendelse af præfabrikerede dele i størst mulig udstrækning, og når byggeriet som helhed er rationelt tilrettelagt. Dette betyder, at det også vil være muligt at gennemføre byggeri med anvendelse af murværk som langtidsplanlagt industrialiseret byggeri. Jeg vil også gerne fremhæve, at dette byggeri kan omfatte både etagebyggeri og gruppebyggeri af enfamilieshuse.

Udvidelsen af det langtidsplanlagte industrialiserede byggeri vil særlig få betydning for de store byområder, hvor der forekommer eller forventes en betydelig befolkningstilvækst og dermed foreligger et særligt stort boligbehov. Forholdet er jo det, at der disse steder er det bedste grundlag for de store, samlede byggeforetagender, som er mest egnede for byggeri af denne art. Byggeudvidelsen kommer på denne måde til at støtte erhvervsudviklingen, der jo forudsættes eller må følges op af et passende boligbyggeri.

Byggeriets meget store investeringer har hidtil kunnet gennemføres med en forholdsvis lav egenfinansiering fra bygherrers og lejeres side. Den fornødne forudgående opsparing har været tilsvarende lav. Finansieringen er i øvrigt klar over obligationsmarkedet, som samtidig er ude for direkte og indirekte pres fra anlægssektoren og fra andre sider i samfundet på grund af den høje aktivitet i erhvervslivet. Resultatet er som bekendt den høje rente og det deraf betingede højere lejeniveau i nybyggeriet. Det er en selvfølge, at der ved boligbygge-